

TOULKA CHOTÁŠŤ OVSKÁ M KLÁŠTEREM

Neděle, 06. července 2014

Všichni máme rádi cestopisy, toulky krajinou... Ať je to tou naším, českou, nebo vzdálenou, tou, v níž žijí naše vzdálené kamarádky a kamarádi. Dnes vám nabízím velmi zajímavou - a hodně obrazovou - pohlednici z Chotáše, kde projdeme s autorem jeden velmi velmi starý a zajímavý klášter...

Nebudete vědět coby, osedlejte koně, vybavte se jen zlehka, daleká cesta vás neokouká... Když se blížíte od výhledu malému městu, otevře se pohled na monumentální stavbu. Jakoby měla velet celému kraji. Byla založena lechticem Hroznatou roku 1202 pro předmonstrátek a za osm let snad dostavěna. Obraz vodního vzhledu se nezachoval, avšak existuje dřevoryt z roku 1642. Dnešní podobu stavby vdechl Jakub Auguston, to bylo před nějakými dvěma sty lety. Z této doby se zachovalo mnoho detailů. Ani nemusíte rýpat do omítky, abyste objevili minulost, čas to zvládl za vás, stavba se pomalu rozpadá, vzduch opravám ze skromných prostředků.

Do stavby vniká voda, odpadávají římsy, v klenbách se rozšiřují trhliny... I když se v prostorách z nejasného věku nesmí fotit, zákaz jsem přestoupil a se "pionérským přístrojem" jednu snímek zachytil.

U cestou ke vchodu po dřevěných schodech, které na kopec snad naházel stádo ovčích ohrádek, proto je ani jeden správně nenavazuje na další, na vás dýchnou věky dávno minulé. Jak ubíhaly dny, klášter byl vícekrát vypálen, vypálen a věc se jak nezdařil. Přeměněná inspekční cesta za vlády Josefa II. byl zjištěn takový morální úpadek, a byla na jaře 1782 stavba uzavřena a ponechána osudu.

Těmto ve věnech dolních oknech, a přý je jich dohromady 365, jsou osazeny mramorové. Právě kovová ská prá. Bývalo tu asi ručno. Fasáda nese dodnes patrné stopy po bojích. Stačí se jen rozhlédnout, jeden masivní prut si našla stěla a do poloviny jej pokrčila. Snad ten kus železa komusi zachránil život. Když se to událo? Svědkové nejsou. Podívejme se zblízka:

U bočních dveří jsem zahlédl rezavý mechanismus. Bývalý zvonek, dokonce i s vodičkou na provaz. Doba, kdy u dveří byly bronzové zvonky, a návtava zaciná ...

Všechny portály jsou samozřejmě kamenné.

Celých čtyřicet let klášter pustl, a si na něj vzpoměl rod Thurn-Taxis. Koupil jej asi z nějaké deperace, zkratka - nevěděl co se zlačky. Další padesát let o stavbu nedbal a pronajal ji sestřím Adu Navštívení P. Marie, a u v létě 1878 se prostorami rozléhalo betónové dívek internátní školy. Dokonce se zachovala listina čtrnáctiletého vysvěcení z léta 1906. Všimněte si stupňů hodnocení: velmi dobře 2- dobře 3- dostatečně 4- stále dostatečně 5- nedostatečně. Klenutou chodbou vstoupili platili spokojení rodičovské internovaných dívek, aspoň tak praví jejich jména na dolních okrajích barevných skřítek. Nepatrnými dvěma, že byste si jich sotva všimli, se prosmýknete nad oltářem. Jsou tu podivné otvory, uzounká to schodiště vedoucí do černých dveří, zkratka - za tmy sem rozhodně nechoďte.

Chodby s klenutými stropy jsou dlouhé, vědy předy předy stavby tvoří poněkud nepovedený tvorec o straně asi osm metrů. Cestou lze nahlédnout do celých jeptišek. Ádně těsné komůrky neokoukáte, cimry mají asi 6 x 3 m. Kolik útlých noček asi chodilo po dubové podlaze, že je tak prolapaná? Nejen noček; též tlap v těch vojenských botách. V některých celách se topilo. Kachlová kamna byla uvnitř a překládalo se z chodby po otevření dvěma podobně jako na zámku Kozel, kde se však konaly prostopálosti a nebylo vhodné panstvo přelákování rušit. Zde to bylo naopak. Jeptišky totiž nesměly jen tak ven. I když jsou klášterní zdi na sáh tlusté, tedy dobrého půldruha metru, přesto ve stavbě teplo nebylo. Díváte se na ostění okna. Propere et prospere je heslo kohosi neznámého a říká: rychle a dobře (co tak kvapem a kvalitně, nevíme) Dá se k topení se přivázelo ručním vytáhem.

V osmatřicátém roce vrazila do kláštera německá armáda a její vykazala do malého prostoru, kde pátévaly za tímým závěsem. Dávěná podlaha je zde opat vodní. Co se v klášteře dělo, to se nedovíme, ale vzpomeťme na všechny bezejmenné, co odsud již nikdy nevyšli.

Na jedné místě se kdosi snad pokoušel přemíznout rám, tady se touha po svobodě nevyplnila.

Ve vyšších poschodí byly místě subtilnější. S dnešním náhledem je to práce na chvilku; tenkrát...

Cesta do sálu v nejvyšších poschodí stojí za námahu. Když zdoláte dubové schody se zcela ohlazenými hranami, ani nemusíte otvírat okna, neb stěda jich chybí, naskytne se úchvatný pohled do krajiny.

Stavba dominují dvě mohutné věže. V jedné bývalo schodiště, po němž se dopravovaly výpětky kláštera byl naprosto soběstačný. Druhá věž má vchody zadržené. Co ukrývá, se však neví...

V padesátém roce zabrala celý objekt lidová armáda a ubytovala se tu na dlouho. Hospodařila tady; nu, jak vojáci dovedou. Na budovách je stěda elektrických zařízení, jak kdo časem potřeboval. Poznal by je Alessandro Volta, Nikola Tesla i Elektrozávody, národní podnik, Praha.

V sedmdesátých letech tady sloužil i Karel Kryl.

Část podlah v objektu tvoří červené estihrné dlaždice. Dodnes po nich lze kráčet bez zakopnutí. Zárubky jsou též vodní. Dubové a ruční hobliny. Dalšími dvěma mohla procházet tábora i Marie Tereza. Nejsou na nich známky strojního obrábění. Závěsy pocházejí z dílny skutečného kováře. Dobrá tetina stavby je ukryta v kopci. Sklepení konventu není bezpečné a bývala zde prý technická zařízení, blíž neurčená.

Přímým pohledu skrz masívní místě do neznámých temnot, dostanete pocit dotyku ledové ruky. Věšochopné pazoury... Každý klášter mívá tajné chodby, ústí i daleko za zdmi. Tady prý žádné nejsou; Pod budovou prelatury (dnes by se měklo: generálního stěditelství) sklepení jsou. Raťte vstoupit... Schody do sklepa jsou p a když se po několika krocích ocitnete pod zemí, jako byste zaslechli rachocení železné závory a zmizí poslední světelný paprsek. Mobilní telefon ohlučne. V mrazivém klidu tu vydržíte celá staletí. (Nikoli v neznané podobě.)

Kamenné portály vytesali ve slohu románském i gotickém. Věšochy spolehlivě drží tuny zdiva nad nimi stovky let.

Zde, přímým pohledu na základy stavby vás napadne, že tu čas jaksi nemá obvyklou funkci. Tady se nic nemění, snad ani hodiny nejdu. Co asi zůstane po souasných výplodech architektů? Když odmyslíme rozsáhlé geologické průzkumy, nesmyslné ceny projektů i prací, zůstane po nich jedno velké prázdno. Absence ducha. Já dodávám - absence tajemnosti. Vodní hloubka sklepení není známá, ale téměř zasypaná velká klenba nad podlahou naznačuje...

Vátrací otvor, dobrých sedm metrů vysoko, rozhodně nebyl východ.

Stavba je zbudována z přímých kvádrů kamene a cihel roztodivných rozměrů. Jsou tenčí než co praví ČSN, o cm. Tak dobře, tajné chodby z kláštera nevedou, a co z stěditelství? Že by prelát, či kdo podniku velel, neměl obavy o svůj mrzký život? Nevědím! V krajině budou východy tajných slují dávno zasypané. Ale ve sklepích? Nevím. tolik zákoutí, tonoucích v absolutní tmě; V jednom je dokonce studna s zraňnou vodou. Pokud nechcete provokovat temné síly, používání blesku se tady nedoporučuje. Na zhotovení obrázku zbylo jen pár fotonů...

Je tu věc divná. V zahradě byla přeměd dávnou dobou poražená lípa o průměru, že by ji dva neobjali. Nejsou náznaky přemězu a přeměsto letos, na jeho bývalém obvodu, vyrazily nové výhony. Proč ne loni, nebo ještě dříve?

WOLFGANG, který vás srdečně zve do Chotěbova

